

încît pretind participarea vie, creatoare, a studenților (cf., de ex., exercițiile privind folosirea negațiilor *ne* și *ni*, a verbelor reflexive, a numeralelor ordinale, etc.). De-a lungul celor 41 de lecții lexicul și structurile gramaticale sînt reluate, de cele mai multe ori, urmărindu-se în acest fel fixarea modelelor celor mai caracteristice.

În volumul al treilea, potrivit principiului gradării progresive a materialului de studiu, autorii (Sara Buium, Antoaneta Christescu, Ana Frai, Maria Iștokina, Inesa Nazarova, Galina Rachedji, Sima Borlea, Izolda Vîrsta) au inclus, în afara elementelor de continuitate față de volumele anterioare, o serie de texte, dialoguri și exerciții, necesare orelor de conversație (se insistă, aici, mai ales asupra însușirii lexicului social-politic și a construcțiilor caracteristice vorbirii curente). Un element nou îl constituie și fragmentele de texte din literatura română (Beniuc, Bogza, Vianu ș.a.) care urmează să fie traduse în rusește. Conținînd o serie de cuvinte și expresii mai dificile (*nostalgie, filigrane de argint, pașoptism* etc.), iar la sfîrșitul textelor exerciții de traducere, aceste lecții, în care locul central îl ocupă compararea unor particularități lexicale și de structură ale celor două limbi, constituie un mijloc adecvat de studiu contrastiv, pornindu-se de la unele subtilități de exprimare în limba maternă a studenților.

Un accent și mai mare se pune pe traduceri în volumul al patrulea (autori: Ecaterina Fodor, Ion Oiță, Sara Buium, Antoaneta Christescu, Monica Bilan, Anatol Pedestrasu, Izolda Vîrsta), în cadrul căruia au fost alese, anume în acest scop, 16 texte românești, din scriitori clasici și contemporani, prevăzute, cîte 8, la finele fiecăreia din cele două părți ale lucrării. Textele pentru conversații, care continuă preocupările (din volumul anterior) privind dezvoltarea limbii vorbite, sînt mai variate și solicită în mai mare măsură gîndirea independentă a studenților. Pe de altă parte, în acest volum, după cum remarcă autorii înșiși, . . . , se includ mai multe elemente de subtilitate gramaticală și stilistică, temele expuse concentric au un caracter mai general, iar în cadrul lor se pune accentul pe interferențele dintre lexic, gramatică și stilistică" (vezi *Cuvînt înainte*, p. 3). Sînt caracteristice în acest sens, de ex., exercițiile nr. 1 (p. 104), 7 (p. 169), 1 (p. 175) ș.a., care reclamă din partea studenților aplicarea unor cunoștințe complexe, ținînd de domeniul mai multor niveluri ale limbii. O serie de întrebări și teme, plasate judicios la sfîrșitul textelor, urmăresc să obțină răspunsuri, în care un rol important îl joacă elementele de judecată și aprecierea personală a chestiunilor de fond ce se desprind din conținutul textelor. Cu acest tom, căruia trebuie să i se acorde o mențiune specială sub raportul organizării și repartizării materialului de studiu, se încheie ciclul de volume al manualului în discuție.

Lucrarea, în întregul ei, trebuie apreciată fără îndoială pozitiv. Alături de elementele care contribuie la reușita manualului, se remarcă însă și unele scăderi sau chestiuni mai puțin izbutite. Vom încerca să semnalăm cîteva din ele, pentru a înlesni în acest fel îmbunătățirea, cel puțin parțială, a lucrării într-o eventuală nouă ediție.

Spre deosebire de alte cursuri, teoretice, într-o asemenea lucrare problemele de metodă ocupă un loc central, dominant, avînd în vedere finalitatea practică a manualului. O problemă de acest fel o constituie, după cum am ară-